

Правління Національного банку України

ПОСТАНОВА

Київ

Про затвердження Положення про обов'язкові критерії і нормативи достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій страховика

Відповідно до статей 7, 15, 55¹, 56, 58 Закону України “Про Національний банк України”, статей 21, 28 Закону України “Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг”, статей 31, 36 Закону України “Про страхування”, з метою встановлення обов'язкових критеріїв і нормативів достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій страховика Правління Національного банку України **постановляє:**

1. Затвердити Положення про обов'язкові критерії і нормативи достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій страховика (далі – Положення), що додається.

2. Установити, що:

1) вимоги абзацу сьомого підпункту 5 пункту 28, підпункту 8 пункту 29 розділу IV Положення не поширюються на права вимоги до перестраховиків-нерезидентів за договорами перестраховування ризиків щодо договорів страхування життя з фізичними особами, істотними умовами яких є перестраховування ризиків у перестраховика-нерезидента, що були укладені до 01 січня 2005 року включно та продовжать діяти після набрання чинності цією постановою;

2) норматив платоспроможності та достатності капіталу для страховика, який здійснює або планує здійснювати страхування життя, з дня набрання чинності цією постановою до 31 грудня 2023 року включно встановлюється як більша з таких величин:

45 млн грн;

нормативний запас платоспроможності (далі – НЗП), який визначається страховиком відповідно до статті 30 Закону України “Про страхування”;

3) норматив платоспроможності та достатності капіталу для страховика, який здійснює або планує здійснювати страхування інше, ніж страхування життя, з дня набрання чинності цією постановою до 31 грудня 2023 року включно встановлюється як більша з таких величин:

30 млн грн;

НЗП, який визначається згідно з порядком визначення нормативного запасу платоспроможності для страховика, який здійснює або планує здійснювати страхування інше, ніж страхування життя, встановленим у додатку 2 до Положення;

4) непрострочена дебіторська заборгованість за укладеними договорами страхування та вхідного перестраховання з виду страхування, не зазначеного у підпунктах 1, 2 пункту 15 розділу II Положення, з дня набрання чинності цією постановою до 31 грудня 2023 року включно враховується до суми прийнятних активів в обсязі не більше 40 відсотків резервів незароблених премій за відповідними видами страхування;

5) непрострочена дебіторська заборгованість за укладеними договорами вихідного перестраховання з перестраховиками-резидентами з дня набрання чинності цією постановою до 31 грудня 2023 року включно враховується до суми прийнятних активів в обсязі не більше 20 відсотків такої дебіторської заборгованості.

3. Пункт 33 додатка до постанови Правління Національного банку України від 25 червня 2020 року № 85 “Про забезпечення здійснення повноважень та виконання функцій з державного регулювання та нагляду у сфері ринків фінансових послуг з питань нагляду за діяльністю учасників ринків фінансових послуг” (зі змінами) виключити.

4. Визнати такими, що втратили чинність:

1) розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, від 07 червня 2018 року № 850 “Про затвердження Положення про обов’язкові критерії і нормативи достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій страховика”, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 06 липня 2018 року за № 782/32234;

2) розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, від 03 січня 2019 року № 1 “Про затвердження Змін до Положення про обов’язкові критерії і нормативи достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості

активів та ризиковості операцій страховика”, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 31 січня 2019 року за № 122/33093;

3) розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, від 08 серпня 2019 року № 1511 “Про затвердження Змін до Положення про обов’язкові критерії і нормативи достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій страховика”, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 24 жовтня 2019 року за № 1131/34102.

5. Постанова набирає чинності з 30 вересня 2022 року, крім пунктів 16, 20 розділу II, пункту 21, підпункту 1 пункту 22 розділу III, підпункту 2 пункту 27 розділу IV Положення, які набирають чинності з 01 січня 2024 року.

Голова

Кирило ШЕВЧЕНКО

Інд. 33

Аркуші погодження додаються.

Положення
про обов'язкові критерії і нормативи достатності капіталу та
платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості
операцій страховика

I. Загальні положення

1. Це Положення розроблено відповідно до Законів України “Про Національний банк України”, “Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг” (далі – Закон про фінансові послуги), “Про страхування” (далі – Закон про страхування), “Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів” (далі – Закон про обов'язкове страхування), інших законодавчих актів України з питань регулювання діяльності небанківських фінансових установ.

2. Це Положення встановлює обов'язкові для дотримання страховиками критерії і нормативи достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій страховика.

3. Терміни, які використовуються в цьому Положенні, уживаються в таких значеннях:

1) боргові цінні папери – корпоративні облігації (крім цільових облігацій), облігації місцевих позик, облігації міжнародних фінансових організацій, державні облігації України;

2) види страхування відповідальності – перелік видів страхування відповідно до Закону про страхування, визначений з метою застосування особливостей цього Положення до страховика, який отримав ліцензію на провадження господарської діяльності з надання фінансових послуг (крім професійної діяльності на ринку цінних паперів) у частині проведення таких видів страхування:

добровільного страхування відповідальності власників повітряного транспорту (включаючи відповідальність перевізника);

добровільного страхування відповідальності власників водного транспорту (включаючи відповідальність перевізника);

добровільного страхування відповідальності перед третіми особами (іншої, ніж передбачена пунктами 12 – 14 статті 6 Закону про страхування);

добровільного страхування цивільно-правової відповідальності арбітражного керуючого за шкоду, яку може бути завдано у зв'язку з виконанням його обов'язків;

обов'язкового страхування відповідальності морського перевізника та виконавця робіт, пов'язаних із обслуговуванням морського транспорту, щодо відшкодування збитків, завданих пасажиром, багажу, пошти, вантажу, іншим користувачам морського транспорту та третім особам;

обов'язкового страхування цивільної відповідальності суб'єкта господарювання, що надає послуги із транспортування та/або зберігання транспортних засобів у разі тимчасового затримання транспортних засобів, за шкоду, яка може бути заподіяна транспортному засобу при здійсненні його транспортування та/або зберігання;

обов'язкового страхування цивільної відповідальності оператора ядерної установки за ядерну шкоду, яка може бути заподіяна внаслідок ядерного інциденту;

обов'язкового страхування цивільної відповідальності суб'єктів господарювання за шкоду, яку може бути заподіяно пожежами та аваріями на об'єктах підвищеної небезпеки, включаючи пожежовибухонебезпечні об'єкти та об'єкти, господарська діяльність на яких може призвести до аварій екологічного та санітарно-епідеміологічного характеру;

обов'язкового страхування цивільної відповідальності інвестора, в тому числі за шкоду, заподіяну довкіллю, здоров'ю людей, за угодою про розподіл продукції, якщо інше не передбачено такою угодою;

обов'язкового страхування відповідальності експортера та особи, яка відповідає за утилізацію (видалення) небезпечних відходів, щодо відшкодування шкоди, яку може бути заподіяно здоров'ю людини, власності та навколишньому природному середовищу під час транскордонного перевезення та утилізації (видалення) небезпечних відходів;

обов'язкового страхування цивільної відповідальності суб'єктів космічної діяльності;

обов'язкового страхування відповідальності щодо ризиків, пов'язаних з підготовкою до запуску космічної техніки на космодромі, запуском та експлуатацією її у космічному просторі;

обов'язкового страхування відповідальності суб'єктів перевезення небезпечних вантажів на випадок настання негативних наслідків при перевезенні небезпечних вантажів;

обов'язкового страхування професійної відповідальності осіб, діяльність яких може заподіяти шкоду третім особам, за переліком, встановленим

Кабінетом Міністрів України;

обов'язкового страхування відповідальності власників собак (за переліком порід, визначених Кабінетом Міністрів України) щодо шкоди, яка може бути заподіяна третім особам;

обов'язкового страхування цивільної відповідальності громадян України, що мають у власності чи іншому законному володінні зброю, за шкоду, яка може бути заподіяна третій особі або її майну внаслідок володіння, зберігання чи використання цієї зброї;

обов'язкового страхування відповідальності суб'єктів туристичної діяльності за шкоду, заподіяну життю чи здоров'ю туриста або його майну;

обов'язкового страхування відповідальності морського судновласника;

обов'язкового страхування відповідальності виробників (постачальників) продукції тваринного походження, ветеринарних препаратів, субстанцій за шкоду, заподіяну третім особам;

обов'язкового страхування цивільної відповідальності суб'єктів господарювання за шкоду, яку може бути заподіяно довкіллю або здоров'ю людей під час зберігання та застосування пестицидів і агрохімікатів;

обов'язкового страхування цивільної відповідальності суб'єкта господарювання за шкоду, яку може бути заподіяно третім особам унаслідок проведення вибухових робіт;

обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності приватного нотаріуса;

обов'язкового страхування цивільної відповідальності суб'єкта господарювання за шкоду, яку може бути заподіяно довкіллю та (або) здоров'ю і майну третіх осіб під час виконання робіт з гуманітарного розмінування;

3) договір вихідного перестрахування – договір перестрахування, згідно з яким страховик є перестраховальником;

4) договір вхідного перестрахування – договір перестрахування, згідно з яким страховик є перестраховиком;

5) додаткові ризики – страхові ризики договору страхування життя, до яких належать: нещасний випадок, що стався із застрахованою особою, хвороби застрахованої особи, наслідки нещасного випадку та/або хвороби;

6) непрострочена дебіторська заборгованість – дебіторська заборгованість, термін погашення якої не настав відповідно до укладеного договору або законодавства України та строк якої не перевищує 365 календарних днів з дати її виникнення (визнання);

7) нерухоме майно – житлові будинки, будівлі, споруди, а також їх окремі частини, квартири, житлові і нежитлові приміщення, щодо яких страховиком здійснено державну реєстрацію прав власності на таке нерухоме майно відповідно до законодавства України, а також земельні ділянки, щодо яких страховиком здійснено державну реєстрацію прав власності на таке нерухоме майно відповідно до законодавства України, на яких розташовані (розміщені) такі житлові будинки, будівлі, споруди, а також їх окремі частини, квартири, житлові і нежитлові приміщення;

8) окремий вид страхування – вид страхування з переліку видів страхування, визначеного з метою застосування особливостей цього Положення до страховика, який отримав ліцензію на провадження господарської діяльності з надання фінансових послуг (крім професійної діяльності на ринку цінних паперів) у частині проведення таких видів страхування:

обов'язкового авіаційного страхування цивільної авіації;

обов'язкового страхування відповідальності морського перевізника та виконавця робіт, пов'язаних із обслуговуванням морського транспорту, щодо відшкодування збитків, завданих пасажиром, багажу, пошти, вантажу, іншим користувачам морського транспорту та третім особам;

обов'язкового страхування цивільної відповідальності суб'єктів космічної діяльності;

обов'язкового страхування відповідальності щодо ризиків, пов'язаних із підготовкою до запуску космічної техніки на космодромі, запуском та експлуатацією її у космічному просторі;

добровільного страхування відповідальності власників водного транспорту (включаючи відповідальність перевізника);

добровільного страхування повітряного транспорту;

добровільного страхування відповідальності власників повітряного транспорту (включаючи відповідальність перевізника);

добровільного страхування водного транспорту (морського внутрішнього та інших видів водного транспорту);

обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів;

добровільного страхування сільськогосподарської продукції;

добровільного страхування наземного транспорту (крім залізничного);

добровільного медичного страхування (безперервного страхування здоров'я);

9) основні ризики – страхові ризики договору страхування життя, до яких належать: смерть застрахованої особи, дожиття застрахованої особи до закінчення строку дії договору страхування та (або) досягнення застрахованою особою визначеного договором віку;

10) права вимоги до перестраховиків – сума часток перестраховиків у страхових резервах, розрахованих відповідно до вимог законодавства України;

11) страхові резерви – величина, яка визначає грошову оцінку зобов'язань та забезпечень страховика за договорами страхування (перестраховання) та інших обов'язкових резервів страховика, розрахована відповідно до вимог законодавства України з метою забезпечення майбутніх страхових виплат залежно від видів страхування;

12) субординований борг – кошти, залучені страховиком від юридичних і фізичних осіб як резидентів, так і нерезидентів (далі – інвестор) у формі позики, які можуть бути враховані при визначенні дотримання страховиком нормативу платоспроможності та достатності капіталу, за умови, якщо:

позику не може бути повернута надавачем фінансових послуг інвестору раніше 5 років, а у випадку банкрутства чи ліквідації надавача фінансових послуг повертається інвестору після погашення претензій всіх інших кредиторів;

умови отримання такої позики відповідають вимогам, визначеним в цьому Положенні для врахування коштів субординованого боргу при визначенні дотримання страховиком нормативу платоспроможності та достатності капіталу;

врахування позики при визначенні дотримання нормативу платоспроможності та достатності капіталу було погоджено з Національним банком згідно визначеного в цьому Положенні порядку;

13) сума прийнятних активів – сукупна вартість активів страховика, які відповідають вимогам, обмеженням та виняткам, установленим у цьому Положенні, яка визначається у національній валюті відповідно до вимог міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та фінансової звітності.

Терміни “аквізиційні витрати”, “витрати на врегулювання збитків”, “відстрочені аквізиційні витрати”, “надходження сум страхових платежів”, “строк страхового покриття” вживаються у значеннях, визначених у Методиці формування страхових резервів за видами страхування, іншими, ніж страхування життя, затвердженій розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 17 грудня 2004 року № 3104, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 10 січня 2005 року за № 19/10299 (у редакції розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, від 18 вересня 2018 року № 1638) (зі змінами) (далі – Методика).

Термін “пов'язана особа” вживається у значенні, визначеному у Законі про фінансові послуги.

Інші терміни, які використовуються в цьому Положенні, уживаються в значеннях, визначених у Законі про фінансові послуги, Законі про страхування

та інших нормативно-правових актах з питань регулювання страхової діяльності.

4. Страховик зобов'язаний на будь-яку дату дотримуватися нормативу платоспроможності та достатності капіталу, нормативу ризиковості операцій та нормативу якості активів.

Страховик для визначення дотримання таких нормативів розраховує суму прийнятних активів для кожного нормативу та значення цих нормативів відповідно до вимог цього Положення.

II. Прийнятні активи

5. Сума прийнятних активів може включати активи, перелік та обмеження до яких встановлені у пунктах 6 – 20 розділу II цього Положення.

6. Грошові кошти на поточному рахунку, кошти на рахунках умовного зберігання (ескроу) та банківські вклади (депозити), дебіторська заборгованість за нарахованими відсотками за такими рахунками та вкладками (депозитами), включаються до суми прийнятних активів з урахуванням наступних обмежень:

1) кошти, розміщені в банку-резиденті, який станом на дату розрахунку величини прийнятних активів виконує усі економічні нормативи, встановлені для банків законодавством України з регулювання банківської діяльності;

2) кошти, розміщені в банку-нерезиденті, за умови, що один із рейтингів банку в національній валюті або в іноземній валюті, за короткостроковими зобов'язаннями або за довгостроковими зобов'язаннями банку не нижче одного з таких:

“A3” [Moody’s Investors Service (США)];

“A-” [Standard & Poor’s (США)];

“A-” [Fitch Ratings (Великобританія)];

“A-” [A.M. Best (США)].

7. Страховик визначає дотримання банком-резидентом нормативних значень економічних нормативів, встановлених Інструкцією про порядок регулювання діяльності банків в Україні, затвердженою постановою Правління Національного банку України від 28 серпня 2001 року № 368, зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 26 вересня 2001 року за №841/6032 (зі змінами), за інформацією, розміщеною Національним банком на сторінці його офіційного Інтернет-представництва відповідно до постанови Правління Національного банку України від 15 лютого 2018 року № 11 “Про встановлення переліку інформації, що підлягає обов'язковому опублікуванню банками України” (зі змінами).

Страховик враховує інформацію про виконання або невиконання банком-резидентом економічних нормативів, визначену відповідно до абзацу першого пункту 7 розділу II цього Положення, з наступного робочого дня після публікації Національним банком відповідної інформації на сторінці його офіційного Інтернет-представництва.

8. Нерухоме майно включається до суми прийнятних активів з урахуванням наступних обмежень:

1) нерухоме майно, набуте у власність страховиком протягом поточного календарного року, включається до суми прийнятних активів в обсязі, що не перевищує 25 відсотків розміру вартості набуття такого нерухомого майна, або нерухоме майно, набуте у власність страховиком протягом попередніх календарних років, справедлива вартість якого збільшилася протягом поточного календарного року на розмір, що перевищує 10 відсотків його справедливої вартості на початок календарного року, включається до суми прийнятних активів в обсязі його вартості на початок календарного року та 25 відсотків від розміру такого збільшення за умови, якщо:

справедлива вартість такого майна підтверджена звітом про оцінку (звітом про оцінку майна або звітом з експертної оцінки земельних ділянок), складеним відповідно до вимог Закону України “Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні” або Закону України “Про оцінку земель” та

є рецензія щодо звіту про оцінку майна, виконана оцінювачем, який має не менш ніж дворічний досвід практичної діяльності з оцінки майна, експертною радою, що спеціально створена саморегулювальною організацією оцінювачів з метою контролю за якістю оцінки майна, яка проводиться оцінювачами – членами такої саморегулювальної організації або оцінювачем, який має не менше ніж дворічний досвід практичної діяльності з оцінки майна та працює у Фонді державного майна України, а також інших органах, зазначених у статті 5 Закону України “Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні”, та/або є рецензія щодо звіту з експертної грошової оцінки земельних ділянок, виконана оцінювачами з експертної грошової оцінки земельних ділянок зі стажем практичної роботи не менше двох років або експертними радами саморегулювальних організацій оцінювачів з експертної грошової оцінки земельних ділянок. І така рецензія класифікує звіт про оцінку як такий, що повністю відповідає вимогам нормативно-правових актів з оцінки майна або в цілому відповідає вимогам нормативно-правових актів з оцінки майна, але має незначні недоліки, що не вплинули на достовірність оцінки;

2) нерухоме майно, зазначене в підпункті 1 пункту 8 розділу II цього Положення, може бути включене до суми прийнятних активів у повному обсязі,

якщо його вартість підтверджена суб'єктом аудиторської діяльності, який відповідно до законодавства України має право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес, відповідно до вимог міжнародних стандартів аудиту, – з дати такого підтвердження.

Нерухоме майно, яке було набуто у власність страховиком протягом поточного календарного року та справедлива вартість якого збільшилася протягом поточного календарного року, може бути включене до суми прийнятних активів у розмірі, визначеному в підпунктах 1, 2 пункту 8 розділу II цього Положення для нерухомого майна, яке було набуто у власність страховиком протягом поточного календарного року.

Підтвердженням суб'єктом аудиторської діяльності, який відповідно до законодавства України має право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес, вартості відповідних прийнятних активів вважається підтвердження достовірності фінансової звітності страховика в цілому або відсутність застережень щодо вартості таких активів за відповідний звітний період, про що зазначено в аудиторському звіті щодо проведення обов'язкового аудиту фінансової звітності та/або звіті щодо огляду проміжної фінансової інформації, та/або додатковому звіті суб'єкта аудиторської діяльності;

3) нерухоме майно, справедлива вартість якого збільшилася протягом поточного календарного року менше ніж на 10 відсотків його вартості на початок календарного року та таке майно було набуто страховиком до початку календарного року, може бути включене до суми прийнятних активів у повному обсязі.

9. Акції, корпоративні облігації (крім цільових облігацій), облігації місцевих позик, облігації міжнародних фінансових організацій, право власності страховика на які підтверджено документально відповідно до законодавства України, а також дебіторська заборгованість за нарахованими відсотками за такими цінними паперами (у разі наявності умов нарахування відсотків за такими цінними паперами) включаються до суми прийнятних активів з урахуванням наступних обмежень:

1) акції українських емітентів відповідно до законодавства України, що пройшли процедуру лістингу на фондовій біржі та перебувають у біржовому реєстрі, – разом не більше трьох відсотків страхових резервів;

2) акції іноземних емітентів, які відповідають вимогам:

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку прийняла рішення про допуск таких цінних паперів до обігу на території України;

перебувають в обігу впродовж останніх 12 місяців до дати розрахунку

величини прийнятних активів на організованих фондових ринках;

3) корпоративні облігації українських емітентів, облігації місцевих позик, облігації міжнародних фінансових організацій, що перебувають у біржовому списку та мають інвестиційний рівень кредитного рейтингу за національною рейтинговою шкалою;

4) корпоративні облігації іноземних емітентів, які відповідають вимогам: пройшли процедуру лістингу на одній з іноземних фондових бірж згідно з переліком іноземних фондових бірж, на яких мають бути допущені до обігу цінні папери іноземних емітентів, для допуску їх до обігу на території України, затвердженим Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку;

відповідають вимогам щодо допуску таких цінних паперів до їх обігу на території України;

кредитний рейтинг іноземного емітента таких корпоративних облігацій не нижчий за:

“A3” [Moody’s Investors Service (США)];

“А-” [Standard & Poor’s (США)];

“А-” [Fitch Ratings (Великобританія)];

“А-” [А.М. Best (США)];

перебувають в обігу впродовж останніх 12 місяців до дати розрахунку величини прийнятних активів на організованих фондових ринках;

5) цінні папери іноземних держав-емітентів, що відповідають вимогам щодо допуску таких цінних паперів до обігу на території України, а також за умови, що один із суверенних рейтингів в національній валюті або в іноземній валюті, за короткостроковими зобов’язаннями або за довгостроковими зобов’язаннями країни, в якій державою здійснено випуск цінних паперів, не нижче одного з таких:

“A3” [Moody’s Investors Service (США)];

“А-” [Standard & Poor’s (США)];

“А-” [Fitch Ratings (Великобританія)];

“А-” [А.М. Best (США)].

10. Державні цінні папери, що перебувають у біржовому списку, а також дебіторська заборгованість за нарахованими відсотками за такими державними цінними паперами включаються до суми прийнятних активів за умови, якщо право власності страховика на такі цінні папери підтверджено документально відповідно до законодавства України.

11. Права вимоги до перестраховиків включаються до суми прийнятних активів.

12. Кредити страхувальникам – фізичним особам, які уклали договори страхування життя, у межах викупної суми на момент видачі кредиту та під заставу викупної суми, включаються до суми прийнятних активів у розмірі не більше математичних резервів, сформованих за такими договорами страхування життя.

13. Готівка в касі включається до суми прийнятних активів в обсягах лімітів залишків каси.

14. Залишки коштів у централізованих страхових резервних фондах, що сплачені страховиками до централізованих страхових резервних фондів Моторного (транспортного) страхового бюро України відповідно до Закону про обов'язкове страхування, включаються до суми прийнятних активів.

15. Непрострочена дебіторська заборгованість включається до суми прийнятних активів з урахуванням наступних обмежень:

1) за укладеними договорами страхування та вхідного перестраховання за окремим видом страхування в обсязі не більше резерву незароблених премій за таким видом страхування;

2) за укладеними договорами страхування та вхідного перестраховання з обов'язкового страхування цивільної відповідальності оператора ядерної установки за ядерну шкоду, яка може бути заподіяна внаслідок ядерного інциденту, та за договорами, визначеними в пункті 5 розділу II Методики, в обсязі не більше резерву незароблених премій за такими договорами;

3) за укладеними договорами страхування та вхідного перестраховання з виду страхування, не зазначеного у підпунктах 1, 2 пункту 15 розділу II цього Положення, в обсязі не більше резерву незароблених премій за таким видом страхування;

4) за укладеними договорами страхування життя та вхідного перестраховання із страхування життя;

5) за укладеними договорами вихідного перестраховання з обов'язкового страхування цивільної відповідальності оператора ядерної установки за ядерну шкоду, яка може бути заподіяна внаслідок ядерного інциденту, та договорами, визначеними в пункті 5 розділу II Методики;

б) за укладеними договорами вихідного перестраховання іншими, ніж

зазначено у підпункті 5 пункту 15 розділу II цього Положення, окрім дебіторської заборгованості за премії (їх частини), передані у перестраховання, за такими договорами;

7) за розміщеними грошовими коштами страховика в гарантійних фондах асистанських компаній та/або безпосередньо в гарантійних фондах закладів охорони здоров'я виключно з метою гарантування медичного обслуговування клієнтів страховика в закладах охорони здоров'я, включаючи забезпечення лікарськими засобами та виробами медичного призначення, відповідно до договорів страхування в разі настання страхових випадків;

8) за здійсненими страховими виплатами (страховими відшкодуванням) за іншого страховика за договорами обов'язкового страхування (перестраховання) цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів та угодами з прямого врегулювання збитків (вимог) за такими договорами;

9) за здійсненими страховими виплатами (страховими відшкодуваннями) за іншого страховика згідно з умовами договору співстрахування, укладеного разом із таким страховиком.

16. Непрострочена дебіторська заборгованість, визначена у пункті 15 розділу II цього Положення, включається до суми прийнятних активів в обсязі, що не перевищує:

1) 100 відсотків дебіторської заборгованості, з моменту визнання якої минуло не більше 180 днів;

2) 75 відсотків дебіторської заборгованості, з моменту виникнення якої минуло від 181 до 270 днів;

3) 50 відсотків дебіторської заборгованості, з моменту виникнення якої минуло від 271 до 365 днів;

4) 0 відсотків дебіторської заборгованості, з моменту виникнення якої минуло більше 365 днів.

17. Активи з права користування відповідно до міжнародного стандарту фінансової звітності 16 "Оренда" включаються до суми прийнятних активів у розмірі, що не перевищує розміру відповідного орендного зобов'язання.

18. Сума прийнятних активів не включає:

1) активи, розміщені в банку, щодо якого прийнято рішення Національного банку про віднесення його до категорії неплатоспроможних;

2) цінні папери:

обіг яких зупинено, – з дати оприлюднення відповідної інформації на офіційному вебсайті Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, зупинено внесення змін до системи депозитарного обліку;

емітента, стосовно якого відкрито провадження у справі про банкрутство;

емітента, щодо якого прийнято рішення про припинення шляхом ліквідації або визнання емітента банкрутом;

емітента, емісію цінних паперів якого визнано недійсною, скасовано реєстрацію випуску цінних паперів такого емітента;

емітента, якого включено до списку емітентів, що мають ознаки фіктивності, оприлюдненого на офіційному вебсайті Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку;

емітента, щодо якого в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань немає відомостей про юридичну особу або є відомості про відсутність юридичної особи за її місцезнаходженням;

емітента, щодо якого прийнято рішення про зупинення торгівлі на будь-якій біржі, – з дати оприлюднення відповідної інформації на офіційному вебсайті Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку;

3) права вимоги до перестраховика, дебіторську заборгованість за укладеними договорами вихідного перестраховування з перестраховиком:

резидентом, який за інформацією, розміщеною на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку, на дату розрахунку величини прийнятних активів відсутня або не має діючої ліцензії з відповідного виду страхування (тимчасове зупинення дії ліцензії, анулювання ліцензії, відкликання ліцензії, недійсна ліцензія);

нерезидентом, який на дату укладення відповідного договору перестраховування (дату останніх змін, внесених до такого договору перестраховування) не відповідав вимогам, встановленим законодавством України з питань регулювання діяльності небанківських фінансових установ щодо перестраховування у страховика (перестраховика) нерезидента;

4) активи, які зареєстровані та/або перебувають на тимчасово окупованій території України;

5) активи, які зареєстровані та/або перебувають на території населених пунктів, унесених до переліку населених пунктів, на території яких органи

державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження, та переліку населених пунктів, що розташовані на лінії зіткнення;

6) права вимоги до фізичних осіб та юридичних осіб, до яких Радою національної безпеки і оборони України застосовано персональні спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи (санкції), а також активи таких осіб;

7) активи, щодо яких законом, актами уповноважених на це органів державної влади, їх посадових осіб або на підставі договору встановлено заборону розпоряджатися та/або користуватися (обтяження) або заборону відчуження, крім випадків, коли обмеження встановлено з метою виконання страхових зобов'язань страховика в розмірі не більше суми сформованих страхових резервів за відповідними видами страхування;

8) активи, щодо вартості яких суб'єкт аудиторської діяльності, який відповідно до законодавства України має право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес, не зміг отримати достатні аудиторські докази (не зміг підтвердити вартість, за якою актив визнаний у балансі страховика) та/або отримав достатні аудиторські докази і дійшов висновку про викривлення вартості таких активів, про що зазначено в аудиторському звіті щодо проведення обов'язкового аудиту фінансової звітності (консолідованої фінансової звітності) та/або звіті щодо огляду проміжної фінансової інформації, та/або додатковому звіті суб'єкта аудиторської діяльності. Активи, зазначені в пункті 8 розділу II цього Положення, будуть віднесені до прийнятних активів після підтвердження суб'єктом аудиторської діяльності, який відповідно до законодавства України має право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес, їх вартості відповідно до вимог міжнародних стандартів аудиту, – з дати такого підтвердження.

Активи включаються до складу прийнятних активів за вартістю, скоригованою з урахуванням суми викривлення вартості таких активів, зазначеної в аудиторському звіті щодо проведення обов'язкового аудиту фінансової звітності (консолідованої фінансової звітності) та/або звіті щодо огляду проміжної фінансової інформації, та/або додатковому звіті суб'єкта аудиторської діяльності, якщо суб'єкт аудиторської діяльності, який відповідно до законодавства України має право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес, отримав достатні аудиторські докази і дійшов висновку про викривлення вартості таких активів.

Підтвердженням суб'єктом аудиторської діяльності, який відповідно до законодавства України має право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес, вартості відповідних прийнятних активів вважається підтвердження достовірності фінансової

звітності страховика в цілому або відсутність застережень щодо вартості таких активів за відповідний звітний період.

Нерухоме майно включається до складу прийнятних активів у період між річною звітною датою та датою підписання аудиторського звіту щодо проведення обов'язкового аудиту фінансової звітності (консолідованої фінансової звітності), якщо його вартість підтверджена суб'єктом аудиторської діяльності, який відповідно до законодавства України має право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес, відповідно до аудиторського звіту щодо проведення обов'язкового аудиту фінансової звітності (консолідованої фінансової звітності) за попередній звітний рік. Нерухоме майно, набуте у власність страховиком протягом поточного календарного року, та/або нерухоме майно, справедлива вартість якого збільшилася протягом поточного календарного року, включається до складу прийнятних активів за умови дотримання пункту 8 розділу II цього Положення;

9) житлові будинки, а також їх окремі частини, квартири, житлові приміщення, а також земельні ділянки, на яких вони розташовані, – для страховика, що здійснює страхуванні інше, ніж страхування життя;

10) внески страховика (володіння акціями, частками, паями) у капітал іншого страховика.

19. Сума прийнятних активів, визначених у розділі II цього Положення, включає активи страховика, розміщені:

1) в одній особі, у розмірі не більше:

30 відсотків суми нормативу платоспроможності та достатності капіталу, що визначається відповідно до пунктів 21 та 22 розділу III цього Положення, та загальної суми зобов'язань страховика – для прийнятних активів за винятком активів, передбачених у пунктах 10 та 14 розділу II цього Положення, та

10 відсотків загальної суми нормативу платоспроможності та достатності капіталу, що визначається відповідно до пунктів 21 та 22 розділу III цього Положення, та загальної суми зобов'язань страховика – для прийнятних активів за винятком активів, передбачених у пунктах 6, 10, 11, 14 розділу II цього Положення;

2) в один об'єкт нерухомого майна у розмірі не більше 10 відсотків суми нормативу платоспроможності та достатності капіталу, що визначається відповідно до пунктів 21 та 22 розділу III цього Положення, та загальної суми зобов'язань страховика.

Земельна ділянка разом з нерухомим майном, розташованим (розміщеним)

на ній, що відповідають вимогам цього Положення, вважаються одним об'єктом нерухомого майна. Земельні ділянки, що відповідають вимогам цього Положення та мають між собою спільні межі, вважаються одним об'єктом нерухомого майна [разом з нерухомим майном, розташованим (розміщеним) на них].

20. Сума прийнятних активів страховика, визначених у розділі II цього Положення (за винятком прав вимоги до перестраховиків), включає активи страховика, розміщені в пов'язаних із страховиком особах, у розмірі не більше 10 відсотків загальної суми власного капіталу та зобов'язань страховика.

III. Норматив платоспроможності та достатності капіталу

21. Норматив платоспроможності та достатності капіталу для страховика, який здійснює або планує здійснювати страхування життя, встановлюється як більша з таких величин:

1) 48 млн грн;

2) нормативний запас платоспроможності, який визначається згідно з порядком визначення нормативного запасу платоспроможності для страховика, який здійснює або планує здійснювати страхування життя, встановленим у додатку 1 до цього Положення.

22. Норматив платоспроможності та достатності капіталу для страховика, який здійснює або планує здійснювати страхування інше, ніж страхування життя, встановлюється як більша з таких величин:

1) 32 млн грн;

2) нормативний запас платоспроможності, який визначається згідно з порядком визначення нормативного запасу платоспроможності для страховика, який здійснює або планує здійснювати страхування інше, ніж страхування життя, встановленим у додатку 2 до цього Положення.

23. Розрахунок нормативу платоспроможності та достатності капіталу, визначений у пунктах 21 та 22 розділу III цього Положення, здійснюється страховиком станом на останній день кожного кварталу (31 березня, 30 червня, 30 вересня, 31 грудня) і не змінюється до наступної дати розрахунку нормативу платоспроможності та достатності капіталу відповідно до цього Положення.

Страховик для розрахунку нормативного запасу платоспроможності застосовує вперше підпункт 3 пункту 1 додатка 2 до цього Положення з дати

розрахунку, наступної після першого розрахунку нормативного запасу платоспроможності згідно з підпунктами 1, 2 пункту 1 додатка 2 до Положення станом на 31 грудня.

24. Страховик з метою визначення дотримання нормативу платоспроможності та достатності капіталу визначає фактичний запас платоспроможності (далі – ФЗП) наступним чином:

$$\text{ФЗП} = \text{ПА} - (\text{З} - \text{ВAB} - \text{СБ}),$$

де ПА – сума прийнятних активів, визначених відповідно до розділу II цього Положення;

З – загальна сума зобов'язань страховика, що розраховується за даними Звіту про фінансовий стан страховика, складеного за міжнародними стандартами фінансової звітності, як сума величини зобов'язань (поточних та непоточних зобов'язань і забезпечень) та сформованого резерву катастроф та резерву коливань збитковості;

ВAB – розмір відстрочених аквізиційних витрат, який не може перевищувати:

7 відсотків розміру сформованого резерву нетто-премій – для страховика, який отримав ліцензію на провадження діяльності із страхування життя. Водночас відстрочені аквізиційні витрати можуть бути враховані в такій мірі, щоб не включати суми, враховані під час застосування модифікації резерву нетто-премій;

30 відсотків розміру сформованого резерву незароблених премій за тими видами добровільного страхування іншого, ніж страхування життя, за якими резерв незароблених премій сформований страховиком методом “1/365” відповідно до Методики;

20 відсотків розміру сформованого резерву незароблених премій за тими видами обов'язкового страхування, за якими резерв незароблених премій сформований страховиком методом “1/365” відповідно до Методики;

СБ – субординований борг за умови отримання дозволу Національного банку щодо його включення до ФЗП в порядку, визначеному у розділі VI до цього Положення, який не може перевищувати 50 відсотків нормативу платоспроможності та достатності капіталу, а у разі встановлення фіксованого строку погашення боргу – не більше 25 відсотків нормативу платоспроможності та достатності капіталу. Кошти, залучені на умовах субординованого боргу, мають враховуватися до ФЗП в останні п'ять років дії угоди (договору) про залучення коштів на умовах субординованого боргу з урахуванням розміру амортизації від залишкової суми субординованого боргу, нарахованої методом прямолинійної амортизації.

25. Фактичний запас платоспроможності страховика на будь-яку дату має бути не меншим нормативу платоспроможності та достатності капіталу.

IV. Норматив ризиковості операцій

26. Норматив ризиковості операцій на будь-яку дату встановлюється в розмірі страхових резервів, які розраховуються відповідно до законодавства України, за вирахуванням розміру відстрочених аквізиційних витрат в обсязі не більше:

1) 7 відсотків розміру сформованого резерву нетто-премій – для страховика, який отримав ліцензію на провадження діяльності із страхування життя. Водночас відстрочені аквізиційні витрати можуть бути враховані в такій мірі, щоб не включати суми, враховані під час застосування модифікації резерву нетто-премій;

2) 30 відсотків розміру сформованого резерву незароблених премій за тими видами добровільного страхування іншого, ніж страхування життя, за якими резерв незароблених премій сформований страховиком методом “1/365” відповідно до Методики;

3) 20 відсотків розміру сформованого резерву незароблених премій за тими видами обов’язкового страхування, за якими резерв незароблених премій сформований страховиком методом “1/365” відповідно до Методики.

27. Страховик для виконання нормативу ризиковості операцій зобов’язаний дотримуватися таких вимог:

1) сума прийнятних активів з урахуванням вимог та обмежень, установлених у розділі II та у пунктах 28, 29 розділу IV цього Положення, на будь-яку дату має бути не меншою нормативу ризиковості операцій;

2) сума прийнятних активів з урахуванням вимог та обмежень, установлених у розділі II та у пунктах 28, 29 розділу IV цього Положення, у кожній окремій валюті, що відповідає валюті страхування, на будь-яку дату має бути не меншою 80 відсотків страхових резервів, сформованих страховиком у такій валюті страхування відповідно до законодавства.

Страховик має право не застосовувати вимогу абзацу першого підпункту 2 пункту 27 розділу IV цього Положення до частини прийнятних активів, що відповідає розміру страхового резерву у окремій валюті страхування, якщо сформований страховиком страховий резерв у такій окремій валюті страхування становить не більше 7% загальної суми страхових резервів страховика.

28. Сума прийнятних активів для цілей дотримання нормативу ризиковості операцій включає прийнятні активи (з урахуванням обмежень, встановлених у розділі II цього Положення) в таких обсягах:

1) грошові кошти на поточних рахунках, банківські вклади (депозити) та кошти на рахунках умовного зберігання (ескроу) – разом не більше 90 відсотків страхових резервів (за винятком коштів у розмірі резерву заявлених, але не врегульованих збитків, або резерву заявлених, але не виплачених збитків), з них банківські вклади (депозити) у банківських металах – не більше 15 відсотків страхових резервів.

Активи, якими представлені кошти резерву заявлених, але не врегульованих збитків, або кошти резерву заявлених, але не виплачених збитків, зазначені в підпункті 1 пункту 28 розділу IV цього Положення, включаються до прийнятних активів для цілей дотримання нормативу ризиковості операцій у повному обсязі;

2) нерухоме майно – не більше 20 відсотків страхових резервів, водночас вкладення в один об'єкт нерухомого майна – не більше 10 відсотків страхових резервів;

3) цінні папери за зазначеним нижче переліком – разом не більше 40 відсотків страхових резервів, із них:

акції українських емітентів – не більше трьох відсотків страхових резервів;

корпоративні облігації українських емітентів – для страховика, який отримав ліцензію на провадження діяльності із страхування життя, – не більше 40 відсотків страхових резервів, а для страховика, що здійснює страхування інше, ніж страхування життя, – не більше 30 відсотків страхових резервів;

акції, облігації іноземних емітентів та цінні папери іноземних держав – для страховика, який отримав ліцензію на провадження діяльності із страхування життя, – не більше 20 відсотків страхових резервів, а для страховика, що здійснює страхування інше, ніж страхування життя, – не більше 10 відсотків страхових резервів;

облігації міжнародних фінансових організацій – не більше 40 відсотків страхових резервів;

облігації внутрішніх місцевих позик – не більше 10 відсотків страхових резервів;

4) державні облігації України – для страховика, який отримав ліцензію на провадження діяльності із страхування життя, – не більше 95 відсотків страхових резервів, а для страховика, що здійснює страхування інше, ніж страхування життя, – не більше 80 відсотків страхових резервів;

5) права вимоги до перестраховиків:

у резерві заявлених, але не виплачених збитків, або резерві заявлених, але не врегульованих збитків, – у повному обсязі;

у резерві незароблених премій за укладеними договорами перестраховування ризиків за окремими видами страхування за умови, що такий перестраховик провадить страхову та/або перестрахову діяльність з відповідного виду страхування не менше 10 років, – у повному обсязі;

за укладеними договорами перестраховування ризиків із страхування цивільної відповідальності оператора ядерної установки за ядерну шкоду, яка може бути заподіяна внаслідок ядерного інциденту, та за договорами, визначеними в пункті 5 розділу II Методики, – у повному обсязі;

інші, крім абзаців другого – четвертого підпункту 5 пункту 28 розділу IV цього Положення, – не більше 50 відсотків страхових резервів за відповідними видами страхування, ураховуючи:

права вимоги до перестраховиків-резидентів – не більше 10 відсотків від страхових резервів;

права вимоги до перестраховиків-нерезидентів для страховика, який отримав ліцензію на провадження діяльності із страхування життя, – не більше 40 відсотків від страхових резервів;

б) кредити страхувальникам – фізичним особам – у сукупності не більше 20 відсотків страхових резервів із страхування життя;

7) готівка в касі в обсягах не більше 3 відсотків страхових резервів;

8) залишки коштів, сплачених страховиком до централізованих страхових резервних фондів Моторного (транспортного) страхового бюро України відповідно до Закону про обов'язкове страхування, в обсязі не більше ніж розміри коштів, що використовуються виключно для виконання таким страховиком зобов'язань за укладеними договорами обов'язкового страхування (перестраховування) цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів.

29. Сума прийнятних активів для цілей дотримання нормативу ризиковості операцій не включає такі активи:

1) активи, придбані за рахунок позик (кредити, поворотна фінансова допомога, інші позикові кошти) в сумі, що не погашена на дату розрахунку величини прийнятних активів;

2) активи, розміщені в банку-резиденті, який протягом останніх 6 місяців

до дати розрахунку величини прийнятних активів не виконував економічні нормативи (мав одне та більше порушень), що визначається з урахуванням пункту 7 розділу II цього Положення;

- 3) цінні папери із зобов'язаннями зворотного викупу;
- 4) активи, за якими не здійснено повної оплати їх вартості;
- 5) активи, отримані на умовах субординованого боргу;
- 6) помилково перераховані кошти на рахунок страховика;
- 7) суми страхових платежів, які підлягають поверненню страхувальнику (перестраховальнику) відповідно до умов договору або законодавства України;
- 8) права вимоги до перестраховиків-нерезидентів за укладеними договорами перестраховування ризиків, пов'язаних із дожиттям застрахованої особи, якщо це передбачено договором, до закінчення дії договору страхування та/або досягнення застрахованою особою визначеного договором віку, крім ризиків, які пов'язані зі смертю застрахованої особи в будь-якому випадку та/або з нещасним випадком, що трапився, та/або в разі стійкої непрацездатності або інвалідності внаслідок хвороби застрахованої особи.

V. Норматив якості активів

30. Норматив якості активів на будь-яку дату визначається наступним чином:

1) для страховика, який отримав ліцензію на провадження діяльності із страхування життя, – у розмірі суми 40 відсотків страхових резервів за винятком резерву заявлених, але не врегульованих збитків та всього обсягу кредиторської заборгованості за страховими виплатами;

2) для страховика, який отримав ліцензію на провадження діяльності за видами страхування іншими, ніж страхування життя:

якщо страховик отримав ліцензію на провадження діяльності хоча б за одним з видів обов'язкового страхування – у розмірі суми 40 відсотків страхових резервів за винятком резерву заявлених, але не виплачених збитків та всього обсягу кредиторської заборгованості за страховими виплатами (відшкодуваннями);

якщо страховик отримав ліцензію на провадження діяльності тільки за видами добровільного страхування – у розмірі суми 20 відсотків страхових

резервів за винятком резерву заявлених, але не виплачених збитків та всього обсягу кредиторської заборгованості за страховими виплатами (відшкодуваннями).

31. Сума прийнятних активів з урахуванням вимог та обмежень, установлених у розділі II, пунктах 28, 29 розділу IV, пункті 32 розділу V цього Положення, на будь-яку дату має бути не меншою нормативу якості активів.

32. Сума прийнятних активів, установлених у розділі II, пунктах 28, 29 розділу IV цього Положення, для цілей дотримання нормативу якості активів включає наступні прийнятні активи:

1) цінні папери, емітентом яких є держава, право власності страховика на які підтверджено документально відповідно до законодавства України;

2) грошові кошти на поточних рахунках, банківські вклади (депозити) та кошти на рахунках умовного зберігання (ескроу) в банку-резиденті, який протягом останніх 6 місяців до дати розрахунку величини прийнятних активів виконував усі економічні нормативи, що визначається страховиком з урахуванням пункту 7 розділу II цього Положення;

3) корпоративні облигації, емітентом яких є банк-резидент, який протягом останніх 6 місяців до дати розрахунку величини прийнятних активів виконував усі економічні нормативи, що визначається страховиком з урахуванням пункту 7 розділу II цього Положення;

4) облигації міжнародних фінансових організацій;

5) залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах, що сплачені страховиком до централізованих страхових резервних фондів Моторного (транспортного) страхового бюро України відповідно до Закону про обов'язкове страхування та розміщені в банках та в державних цінних паперах;

6) права вимоги до перестраховиків-нерезидентів за укладеними договорами перестраховування ризиків з обов'язкового авіаційного страхування цивільної авіації та за договорами міжнародного обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів, які діють на території країн – членів міжнародної системи автомобільного страхування “Зелена Картка” та рейтинг фінансової надійності (стійкості) таких перестраховиків-нерезидентів не нижчий за класифікацією таких міжнародних рейтингових агентств:

“A3” [Moody’s Investors Service (США)];

- “A-” [Standard & Poor’s (США)];
- “A-” [Fitch Ratings (Великобританія)];
- “A-” [A.M. Best (США)].

7) права вимоги до перестраховиків-нерезидентів за укладеними договорами перестраховування ризиків з обов’язкового страхування цивільної відповідальності оператора ядерної установки за ядерну шкоду, яка може бути заподіяна внаслідок ядерного інциденту, та договорами, визначеними в пункті 5 розділу II Методики.

VI. Порядок отримання дозволу на врахування залучених коштів на умовах субординованого боргу до прийнятних активів

33. Страховик для отримання дозволу на врахування залучених коштів на умовах субординованого боргу до ФЗП для цілей дотримання нормативу платоспроможності та достатності капіталу (далі – Дозвіл) надає протягом 7 робочих днів після укладення угоди (договору) з інвестором такі документи (залежно від статусу інвестора):

- 1) клопотання страховика про отримання Дозволу;
- 2) письмове підтвердження страховика, що інвестор не має фінансових та/або майнових зобов’язань перед страховиком на дату укладення угоди (договору), та список пов’язаних з інвестором осіб, крім випадків, коли інвестором є міжнародна фінансова установа, з якою укладено міжнародний договір України (далі – міжнародна фінансова установа);
- 3) копія угоди про залучення коштів на умовах субординованого боргу, що укладається між інвестором і страховиком;
- 4) копії платіжних документів про перерахування коштів, залучених на умовах субординованого боргу (копії мають бути засвідчені підписами керівника страховика);
- 5) бізнес-план, розроблений страховиком, у якому мають бути передбачені: економічне обґрунтування щодо доцільності залучення коштів на умовах субординованого боргу; обґрунтування розміру процентної ставки за коштами, залученими на умовах субординованого боргу; програма капіталізації страховика (з урахуванням усіх раніше укладених договорів про залучення коштів на умовах субординованого боргу); прогнозний розрахунок прибутковості страховика та значень виконання

нормативів, передбачених цим Положенням;

первинні напрями використання залучених коштів на умовах субординованого боргу протягом перших шести місяців;

обсяг наявних вимог страховика до пов'язаних з інвестором осіб та/або наданих страховиком фінансових/ майнових зобов'язань щодо пов'язаних з інвестором осіб та перелік таких осіб.

Програма капіталізації страховика затверджується керівником страховика та радою страховика, у разі її створення.

34. Страховик подає документи в межах процедур, передбачених розділом VI цього Положення, до Національного банку з дотриманням вимог до документів, що подаються до Національного банку, передбачених нормативно-правовим актом Національного банку з питань ліцензування та реєстрації надавачів фінансових послуг та умов провадження ними діяльності з надання фінансових послуг.

Документи, що подаються страховиком в електронній формі, надсилаються електронним повідомленням на офіційну електронну поштову скриньку Національного банку nbu@bank.gov.ua.

35. Угода (договір) про залучення коштів на умовах субординованого боргу для отримання Дозволу має відповідати вимогам, визначеним в пунктах 36 – 41 розділу VI до цього Положення.

36. Кошти на умовах субординованого боргу залучаються на визначений строк, але не менше ніж п'ять років.

37. Розмір процентної ставки за субординованим боргом може бути збільшений у разі продовження строку дії угоди (договору), але за умови, що таке продовження здійснюється не раніше ніж через п'ять років з дати залучення коштів за угодою (договором).

38. Капіталізація процентів за субординованим боргом не допускається.

39. Нарахування процентів за субординованим боргом здійснюється щомісяця згідно з міжнародними стандартами бухгалтерського обліку та фінансової звітності.

40. Угода (договір) мають містити такі умови:

1) на період чинності угоди (договору) страховик не має права укласти договори, за якими у страховика виникає/може виникнути:

обов'язок щодо передавання інвестору коштів/майна та/або виконання

фінансових/майнових зобов'язань щодо інвестора (крім тих випадків, якщо таке передавання страховиком майна є сплатою процентів за залученим субординованим боргом) або

право вимоги до інвестора (крім договорів, за якими страховик залучає кошти від інвестора).

Вимоги, зазначені в підпункті 1 пункту 40 розділу VI до цього Положення, не поширюються на випадки, коли інвестором є міжнародна фінансова установа;

2) кошти, що залучені на умовах субординованого боргу, не можуть бути надані страховиком у заставу за кредитами та іншими операціями страховика;

3) зарахування зустрічних однорідних вимог за угодою (договором) про залучення субординованого боргу не дозволяється;

4) авансова сплата процентів за залученими коштами на умовах субординованого боргу та/або встановлення комісії за дострокове розірвання угоди (договору) не дозволяються;

5) дострокове погашення субординованого боргу в повному обсязі або частково може відбуватися за ініціативою страховика та за згодою інвестора за умови отримання Дозволу.

41. Сукупний обсяг вимог страховика до пов'язаних з інвестором осіб та/або наданих страховиком фінансових/ майнових зобов'язань щодо пов'язаних з інвестором осіб на період чинності укладеної угоди не може перевищувати п'яти відсотків фактичного запасу платоспроможності страховика.

42. Національний банк здійснює розгляд поданого страховиком пакета документів в порядку, визначеному пунктами 43 – 51 розділу VI цього Положення, протягом строку, визначеного розділом VI цього Положенням для відповідної процедури.

Перебіг строку розгляду документів починається з дня, наступного за датою подання страховиком до Національного банку повного пакета документів, визначеного цим Положенням.

43. Національний банк має право залишити пакет документів без розгляду протягом 10 робочих днів з наступного дня після подання пакета документів із зазначенням підстав залишення пакета документів без розгляду у разі:

1) подання документів в межах процедури, передбаченої розділом VI цього Положення, не в повному обсязі;

2) оформлення документів в межах процедури, передбаченої розділом VI цього Положення, із порушенням вимог законодавства України та/або цього Положення.

44. Страховик має право повторно подати пакет документів, який був залишений без розгляду, лише після усунення причин, що стали підставою для залишення його без розгляду.

45. Страховик зобов'язаний повідомити Національний банк про будь-які зміни у документах, передбачених процедурою за розділом VI цього Положення, що сталися протягом строку розгляду пакета документів, протягом 3 робочих днів з дня виникнення таких змін.

46. Національний банк під час процедур, визначених розділом VI цього Положення має право:

1) вимагати з наведенням обґрунтування такої вимоги додаткову інформацію, документи, пояснення, необхідні для уточнення відомостей, що були подані до Національного банку, а також для повного та всебічного аналізу й прийняття ним мотивованого рішення відповідно до цього Положення;

2) надати страховикові зауваження до поданого пакета документів, якщо документи не відповідають вимогам цього Положення та/або законодавства України.

47. Національний банк установлює строк подання страховиком, але не більше 10 робочих днів, інформації, документів, пояснень та/або виправлених документів. Перебіг строку розгляду документів зупиняється та поновлюється після отримання всіх додаткових/виправлених документів, інформації та пояснень або після спливу встановленого строку на надання їх подання.

48. Національний банк має право продовжити строк розгляду пакета документів, поданого відповідно до цього Положення, але не більше ніж на 30 робочих днів у разі необхідності перевірки достовірності поданих документів/інформації та/або отримання додаткових документів/інформації, необхідних для прийняття рішення. Національний банк повідомляє страховика про продовження строку розгляду документів і строк, на який його продовжено, протягом 3 робочих днів із дня прийняття такого рішення.

49. Національний банк має право припинити розгляд пакета документів, поданого відповідно до цього Положення, за клопотанням страховика, отриманим до прийняття Національним банком рішення про надання Дозволу,

відмову у наданні Дозволу, внесенні змін до Дозволу.

50. Національний банк у разі залишення пакета документів без розгляду або у разі отримання клопотання страховика про припинення розгляду документів, що був поданий страховиком у паперовій формі, повертає такий паперовий пакет документів страховику поштою з повідомленням про вручення протягом 5 робочих днів після прийняття відповідного рішення.

51. Національний банк приймає рішення та повідомляє страховика про:

- 1) залишення пакета документів без розгляду;
- 2) продовження строку розгляду пакета документів;
- 3) припинення розгляду пакета документів за клопотанням страховика.

52. Комітет з питань нагляду та регулювання діяльності небанківських фінансових установ (далі – Комітет з питань нагляду) приймає рішення про надання Дозволу за результатами розгляду наданої інформації та поданих документів, інформації, отриманої Національним банком під час здійснення ним нагляду та регулювання діяльності ринків фінансових послуг, інформації з офіційних джерел.

53. Комітет з питань нагляду приймає рішення про надання Дозволу (із зазначенням конкретного строку дії Дозволу, протягом якого кошти на умовах субординованого боргу включаються до ФЗП для цілей дотримання нормативу платоспроможності та достатності капіталу відповідно до пункту 24 розділу III цього Положення) або відмову у наданні Дозволу протягом 30 робочих днів із дати подання повного пакета документів, передбаченого пунктом 33 розділу VI цього Положення.

54. Комітет з питань нагляду має право відмовити страховику у наданні Дозволу у разі:

- 1) недостовірності поданих страховиком відомостей;
- 2) невідповідності умов залучення страховиком коштів на умовах субординованого боргу вимогам цього Положення;
- 3) визнання структури власності страховика непрозорою в результаті здійснення перевірки на відповідність вимогам щодо прозорості структури

власності страховика згідно з нормативно-правовими актами Національного банку щодо вимог до структури власності надавачів фінансових послуг.

55. Дострокове погашення субординованого боргу може відбуватися за ініціативою страховика та за згодою інвестора за умови отримання Дозволу на дострокове погашення субординованого боргу в порядку, визначеному цим Положенням.

Зміни щодо продовження дії угоди (договору), зміни назви страховика/інвестора можуть бути внесені до угоди (договору). Страховик у разі внесення таких змін до угоди (договору) має звернутися до Національного банку для внесення змін до Дозволу в порядку, визначеному цим Положенням.

Рішення про надання Дозволу на дострокове погашення субординованого боргу, про внесення змін до Дозволу приймається Комітетом з питань нагляду.

56. Страховик для отримання Дозволу на дострокове погашення субординованого боргу з дотриманням вимог, визначених пунктом 34 розділу VI цього Положення, надає до Національного банку:

- 1) клопотання, яке містить інформацію про причини такого погашення;
- 2) письмове підтвердження інвестора про його згоду на дострокове погашення субординованого боргу;
- 3) копії документів та інформацію, пояснення, що підтверджують виконання страховиком нормативів, передбачених цим Положенням, за вирахуванням суми погашення субординованого боргу.

57. Страховик протягом 10 робочих днів із дня внесення змін щодо продовження строку дії угоди (договору), але не пізніше ніж за 30 робочих днів до закінчення дії Дозволу, надсилає до Національного банку клопотання щодо продовження дії Дозволу та документи, що передбачені підпунктами 2, 3, 5 пункту 33 розділу VI до Положення.

Кошти, залучені на умовах субординованого боргу, щодо якого продовжується строк дії угоди, включаються до фактичного запасу платоспроможності для цілей дотримання нормативу платоспроможності та достатності капіталу з урахуванням нових умов угоди після дати прийняття Комітетом з питань нагляду рішення про продовження дії Дозволу.

58. Страховик протягом 10 робочих днів із дня внесення змін щодо найменування страховика та/або інвестора надсилає до Національного банку клопотання щодо внесення відповідних змін до Дозволу та нотаріально засвідчену копію угоди (договору).

59. Страховик у разі заміни інвестора протягом 10 робочих днів із дня такої заміни подає пакет документів до Національного банку для отримання дозволу щодо залучення коштів на умовах субординованого боргу від нового інвестора (далі – дозвіл щодо нового інвестора) у порядку, передбаченому пунктами 33 – 35 розділу VI Положення, а також нотаріально засвідчену копію документа, що свідчить про перехід прав та обов'язків до нового інвестора.

Під заміною інвестора мається на увазі перехід прав та обов'язків до нового інвестора на підставі укладеного договору про відступлення первісним інвестором права вимоги за угодою (договором) новому інвестору або внаслідок інших причин, передбачених законодавством України.

Для отримання дозволу щодо нового інвестора страховик подає нотаріально засвідчену копію документа, що свідчить про перехід прав та обов'язків до нового інвестора, та документи, передбачені підпунктами 1 – 3, 5 пункту 33 розділу VI Положення.

За умови своєчасного подання страховиком відповідних документів на період розгляду Національним банком питання про надання дозволу щодо нового інвестора сума залучених коштів на умовах субординованого боргу, за якими відбувається заміна інвестора, не виключається із ФЗП.

У дозволі щодо нового інвестора додатково зазначаються реквізити Дозволу (дата, номер, назва інвестора, сума та строк дії Дозволу).

Одночасно з прийняттям рішення про надання дозволу щодо нового інвестора Комітет з питань нагляду приймає рішення про скасування Дозволу щодо первісного інвестора.

60. Сума залучених коштів на умовах субординованого боргу не враховується до фактичного запасу платоспроможності для цілей дотримання нормативу платоспроможності та достатності капіталу з наступного дня після закінчення відповідного строку на подачу документів до Національного банку у разі неподання страховиком документів для внесення змін до Дозволу у випадках та у строки, передбачені пунктами 58 – 59 розділу VI цього Положення, або в інших випадках з наступного дня після закінчення дії Дозволу.

61. Кошти, залучені на умовах субординованого боргу, щодо якого продовжується строк дії угоди або були внесені інші зміни, передбачені розділом VI цього Положення, включаються до фактичного запасу платоспроможності для цілей дотримання нормативу платоспроможності та достатності капіталу з урахуванням нових умов угоди після дати прийняття Національним банком рішення про продовження дії Дозволу.

62. Національний банк здійснює контроль за виконанням страховиком (та інвестором, якщо таким є інший страховик-резидент) умов угоди (договору),

бізнес-плану та дотриманням ним вимог пункту 41 розділу VI цього Положення під час проведення інспекційної перевірки.

63. Страховик зобов'язаний повідомляти Національний банк про укладення угод та здійснення операцій, що передбачені пунктом 40 розділу VI цього Положенням, а також про укладення угод та здійснення операцій з пов'язаними з інвестором особами протягом 3 робочих днів з дня їх укладення або здійснення відповідно.

64. Комітет з питань нагляду протягом 30 робочих днів із дня отримання наданої інформації та/або поданих документів, інформації, отриманої Національним банком під час здійснення ним нагляду та регулювання діяльності ринків фінансових послуг, інформації з офіційних джерел має право прийняти рішення про скасування Дозволу з таких підстав:

- 1) подання страховиком клопотання про скасування Дозволу;
- 2) отримання/виявлення Національним банком інформації, що свідчить про невідповідність умов залучення коштів на умовах субординованого боргу вимогам, установленим цим Положенням;
- 3) установлення факту подання недостовірної інформації в документах, які були підставою для надання Дозволу та/або внесення змін до Дозволу.

65. Національний банк протягом трьох робочих днів із дня прийняття рішення щодо Дозволу повідомляє про прийняте рішення страховика шляхом надсилання копії/примірника рішення щодо Дозволу:

- 1) в електронній формі на електронну адресу страховика разом із супровідним листом, підписаним кваліфікованим електронним підписом уповноваженої посадової особи Національного банку;
- 2) у паперовій формі на поштову адресу страховика рекомендованим листом із повідомленням про вручення разом із копією супровідного листа, засвідченого в порядку, установленому законодавством України.

66. Страховик вважається належним чином повідомленим про прийняте рішення щодо Дозволу за умови виконання Національним банком дій, визначених у пункті 65 розділу VI цього Положення.

67. Сума субординованих коштів не враховується страховиком до фактичного запасу платоспроможності для цілей дотримання нормативу

платоспроможності та достатності капіталу з наступного робочого дня після повідомлення страховика про прийняте рішення про скасування Дозволу.

Додаток 1

до Положення про обов'язкові критерії і нормативи достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій страховика (підпункт 2 пункту 21 розділу III)

Порядок визначення нормативного запасу платоспроможності для страховика, який здійснює або планує здійснювати страхування життя

Нормативний запас платоспроможності (НЗП^{life}) визначається за такою формулою:

$$\text{НЗП}^{life} = \text{МР}_{\text{ОР}} \cdot k_{\text{МР}} \cdot 0,04 + \text{ВПр}_{\text{ОР}} \cdot k_{\text{ВПр}} \cdot k_{\text{строк}} + \text{НЗП}_{\text{др}},$$

де $\text{МР}_{\text{ОР}}$ – математичний резерв за основними ризиками на дату розрахунку. Складові математичного резерву, що формуються за договором страхування, а не за основними та додатковими страховими ризиками за таким договором, включаються до $\text{МР}_{\text{ОР}}$ в повному обсязі;

$k_{\text{МР}}$ – коефіцієнт “чистого” математичного резерву за основними ризиками на дату розрахунку, що визначається за наступною формулою та не може бути меншим за 0,85:

$$k_{\text{МР}} = 1 - \frac{\text{МР}_{\text{ОР}}^{re}}{\text{МР}_{\text{ОР}}},$$

де $\text{МР}_{\text{ОР}}^{re}$ – права вимоги до перестраховиків в математичному резерві за основними ризиками на дату розрахунку;

$\text{ВПр}_{\text{ОР}}$ – відповідальність під ризиком за основними ризиками за випадком смерті на дату розрахунку, що визначається для кожного окремого договору страхування, дійсного на дату розрахунку, щодо кожної застрахованої особи, а також договорів/страхових випадків, за якими страхова відповідальність не припинилася. Відповідальність під ризиком розраховується як визначена договором страхова відповідальність за випадком смерті за вирахуванням математичного резерву, сформованого на дату розрахунку за таким ризиком. Страхова відповідальність за випадком смерті визначається як розмір страхової суми або актуарна вартість майбутніх страхових виплат (якщо страхова сума не встановлена), передбачених договором страхування для такого страхового випадку. Якщо умовами договору страхування передбачено право страхувальника в майбутньому вибрати спосіб виконання страховиком зобов'язань за договором (включаючи право отримати одноразову страхову виплату або регулярні, послідовні страхові виплати у вигляді ануїтету, змінити

періодичність виплати ануїтету), то для розрахунку страхової відповідальності враховується варіант, за яким актуарна вартість майбутніх страхових виплат більша. До розрахунку загального обсягу відповідальності під ризиком не враховуються отримані від'ємні значення відповідальності під ризиком щодо кожної окремої застрахованої особи;

$k_{\text{ВІР}}$ – коефіцієнт “чистої” відповідальності під ризиком за основними ризиками на дату розрахунку, визначається за наступною формулою та не може бути меншим за 0,5:

$$k_{\text{ВІР}} = \frac{\text{ВІР}_{\text{ОР}}^{\text{net}}}{\text{ВІР}_{\text{ОР}}},$$

де $\text{ВІР}_{\text{ОР}}^{\text{net}}$ – відповідальність під ризиком за вирахуванням відповідальності, переданої перестраховику, на дату розрахунку, що визначається для кожного окремого договору страхування, дійсного на дату розрахунку, щодо кожної застрахованої особи, а також договорів/страхових випадків, за якими страхова відповідальність не припинилася. Розраховується за випадком смерті як відповідальність під ризиком за вирахуванням суми відповідальності, переданої перестраховику за таким страховим випадком, та з додаванням прав вимоги перестраховика у математичному резерві такого страхового випадку. До розрахунку даного показника не враховуються страхові випадки, за якими відповідальність під ризиком за вирахуванням відповідальності, переданої перестраховику, набула від'ємного значення щодо кожної окремої застрахованої особи;

$k_{\text{строк}}$ – коефіцієнт строку страхового покриття, який застосовується в залежності від строку відповідальності за ризиком смерті:

0,1% – для строку страхового покриття за ризиком смерті до 3 років;

0,15% – для строку страхового покриття за ризиком смерті від 3 до 5 років;

0,3% – для строку страхового покриття за ризиком смерті більше 5 років;

$\text{НЗП}_{\text{др}}$ – розмір нормативного запасу платоспроможності для додаткових ризиків на дату розрахунку, визначений згідно з порядком визначення нормативного запасу платоспроможності для страховика, який здійснює або планує здійснювати страхування інше, ніж страхування життя, встановленим у додатку 2 до Положення про обов'язкові критерії і нормативи достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій страховика.

Додаток 2

до Положення про обов'язкові критерії і нормативи достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій страховика (підпункт 2 пункту 22 розділу III)

Порядок визначення нормативного запасу платоспроможності для страховика, який здійснює або планує здійснювати страхування інше, ніж страхування життя

1. Нормативний запас платоспроможності устанавлюється як більша з таких величин:

1) $\text{НЗП}^{\text{СП}}$ – розрахункова величина, яка визначається за такою формулою:

$$\text{НЗП}^{\text{СП}} = (\text{СП}_{\text{розрах}}^{\text{ч1}} \cdot 0,18 + \text{СП}_{\text{розрах}}^{\text{ч2}} \cdot 0,16) \cdot k_{\text{ге}},$$

де $\text{СП}_{\text{розрах}}^{\text{ч1}}$ – частина $\text{СП}_{\text{розрах}}$, що не перевищує 700 млн грн;

$\text{СП}_{\text{розрах}}^{\text{ч2}}$ – частина $\text{СП}_{\text{розрах}}$, що перевищує 700 млн грн. Якщо $\text{СП}_{\text{розрах}}$ не перевищує 700 млн грн, $\text{СП}_{\text{розрах}}^{\text{ч2}}$ дорівнює нулю;

$\text{СП}_{\text{розрах}}$ – розрахункова величина, яка визначається за такою формулою:

$$\text{СП}_{\text{розрах}} = \text{СП}^{\text{в}} \cdot 1,5 + \text{СП}^{\text{ін}} - \text{Податки},$$

де $\text{СП}^{\text{в}}$ – надходження сум страхових премій у розрахунковому періоді 1 за видами страхування відповідальності за договорами страхування та вхідного перестраховування. Розрахунковий період 1 – дванадцять місяців, що безпосередньо передують даті, на яку здійснюється розрахунок нормативу. Якщо період з дати отримання страховиком першої ліцензії на здійснення діяльності у сфері страхування до дати, на яку здійснюється розрахунок нормативу, становить менше 12 місяців, застосовується фактичний період здійснення діяльності страховиком;

$\text{СП}^{\text{ін}}$ – надходження сум страхових премій у розрахунковому періоді 1 за видами страхування іншими, ніж види страхування відповідальності, за договорами страхування та вхідного перестраховування;

Податки – податок на дохід за договорами страхування, співстрахування і перестраховування, визначений підпунктом 141.1.2 пункту 141.1 статті 141 розділу III Податкового Кодексу України, нарахований у розрахунковому періоді 1;

$k_{\text{ге}}$ – коефіцієнт ефективності перестраховування, що визначається за наступною формулою та не може бути меншим за 0,5:

$$k_{re} = \frac{ЗБ_{\text{нетто}}}{ЗБ_{\text{брутто}}},$$

де $ЗБ_{\text{брутто}}$ – розмір збитків, що визначається за такою формулою:

$$ЗБ_{\text{брутто}} = СВ + (RBNS_K - RBNS_{\Pi}) + (IBNR_K - IBNR_{\Pi}) + ВВ,$$

де СВ – страхові виплати (страхові відшкодування), нараховані у розрахунковому періоді 2. Розрахунковий період 2 – тридцять шість місяців, що безпосередньо передують даті, на яку здійснюється розрахунок нормативу. Якщо період з дати отримання страховиком першої ліцензії на здійснення діяльності у сфері страхування до дати, на яку здійснюється розрахунок нормативу, становить менше 36 місяців, застосовується фактичний період здійснення діяльності страховиком;

$RBNS_K, RBNS_{\Pi}$ – розмір резерву заявлених, але не виплачених збитків, на кінець та початок розрахункового періоду 2 відповідно з урахуванням включених до цього резерву витрат на врегулювання збитків;

$IBNR_K, IBNR_{\Pi}$ – розмір резерву збитків, які виникли, але не заявлені, на кінець та початок розрахункового періоду 2 відповідно з урахуванням включених до цього резерву витрат на врегулювання збитків;

ВВ – витрати на врегулювання збитків, нараховані у розрахунковому періоді 2;

$ЗБ_{\text{нетто}}$ – розмір збитків за вирахуванням прав вимоги до перестраховиків у резерві заявлених, але не виплачених збитків та резерві збитків, які виникли, але не заявлені, та часток страхових виплат (страхових відшкодувань) та витрат на врегулювання збитків, отриманих від перестраховиків, що визначається за такою формулою:

$$ЗБ_{\text{нетто}} = ЗБ_{\text{брутто}} - СВ^{re} - (RBNS_K^{re} - RBNS_{\Pi}^{re}) - (IBNR_K^{re} - IBNR_{\Pi}^{re}) - ВВ^{re},$$

де $СВ^{re}$ – частки страхових виплат (страхових відшкодувань), нараховані до отримання від перестраховиків у розрахунковому періоді 2;

$RBNS_K^{re}, RBNS_{\Pi}^{re}$ – права вимоги до перестраховиків у резерві заявлених, але не виплачених збитків, на кінець та початок розрахункового періоду 2 відповідно;

$IBNR_K^{re}, IBNR_{\Pi}^{re}$ – права вимоги до перестраховиків у резерві збитків, які виникли, але не заявлені, на кінець та початок розрахункового періоду 2 відповідно;

$ВВ^{re}$ – частки витрат на врегулювання збитків, нараховані до отримання від перестраховиків у розрахунковому періоді 2;

2) НЗП^{CB} – розрахункова величина, яка визначається за такою формулою:

$$\text{НЗП}^{\text{CB}} = (\text{ЗБ}_{\text{сер}}^{\text{ч1}} \cdot 0,26 + \text{ЗБ}_{\text{сер}}^{\text{ч2}} \cdot 0,23) \cdot k_{\text{re}},$$

де $\text{ЗБ}_{\text{сер}}^{\text{ч1}}$ – частина $\text{ЗБ}_{\text{сер}}$, що не перевищує 300 млн грн;

$\text{ЗБ}_{\text{сер}}^{\text{ч2}}$ – частина $\text{ЗБ}_{\text{сер}}$, що перевищує 300 млн грн. Якщо $\text{ЗБ}_{\text{сер}}$ не перевищує 300 млн грн, $\text{ЗБ}_{\text{сер}}^{\text{ч2}}$ дорівнює нулю;

$\text{ЗБ}_{\text{сер}}$ – розрахункова величина, яка визначається за такою формулою:

$$\text{ЗБ}_{\text{сер}} = \frac{\text{ЗБ}_{\text{брутто}}^{\text{B}} \cdot 1,5 + \text{ЗБ}_{\text{брутто}}^{\text{IH}}}{3},$$

де $\text{ЗБ}_{\text{брутто}}^{\text{B}}$, $\text{ЗБ}_{\text{брутто}}^{\text{IH}}$ – розмір збитків за видами страхування відповідальності та видами страхування іншими, ніж види страхування відповідальності, відповідно, що визначаються за такою формулою:

$$\text{ЗБ}_{\text{брутто}}^{\text{B}} = \text{CB}^{\text{B}} + (\text{RBNS}_{\text{K}}^{\text{B}} - \text{RBNS}_{\text{П}}^{\text{B}}) + (\text{IBNR}_{\text{K}}^{\text{B}} - \text{IBNR}_{\text{П}}^{\text{B}}) + \text{BB}^{\text{B}}$$

та

$$\text{ЗБ}_{\text{брутто}}^{\text{IH}} = \text{CB}^{\text{IH}} + (\text{RBNS}_{\text{K}}^{\text{IH}} - \text{RBNS}_{\text{П}}^{\text{IH}}) + (\text{IBNR}_{\text{K}}^{\text{IH}} - \text{IBNR}_{\text{П}}^{\text{IH}}) + \text{BB}^{\text{IH}},$$

де CB^{B} , CB^{IH} – страхові виплати (страхові відшкодування) за видами страхування відповідальності та видами страхування іншими, ніж види страхування відповідальності, відповідно, нараховані у розрахунковому періоді 2;

$\text{RBNS}_{\text{K}}^{\text{B}}$, $\text{RBNS}_{\text{K}}^{\text{IH}}$ – розмір резерву заявлених, але не виплачених збитків, за видами страхування відповідальності та видами страхування іншими, ніж види страхування відповідальності, відповідно на кінець розрахункового періоду 2 з урахуванням включених до цього резерву витрат на врегулювання збитків;

$\text{RBNS}_{\text{П}}^{\text{B}}$, $\text{RBNS}_{\text{П}}^{\text{IH}}$ – розмір резерву заявлених, але не виплачених збитків, за видами страхування відповідальності та видами страхування іншими, ніж види страхування відповідальності, відповідно на початок розрахункового періоду 2 з урахуванням включених до цього резерву витрат на врегулювання збитків;

$\text{IBNR}_{\text{K}}^{\text{B}}$, $\text{IBNR}_{\text{K}}^{\text{IH}}$ – розмір резерву збитків, які виникли, але не заявлені, за видами страхування відповідальності та видами страхування іншими, ніж види страхування відповідальності, відповідно на кінець розрахункового періоду 2 з урахуванням включених до цього резерву витрат на врегулювання збитків;

$IBNR_{\Pi}^B, IBNR_{\Pi}^{iH}$ – розмір резерву збитків, які виникли, але не заявлені, за видами страхування відповідальності та видами страхування іншими, ніж види страхування відповідальності, відповідно на початок розрахункового періоду 2 з урахуванням включених до цього резерву витрат на врегулювання збитків;

BB^B, BB^{iH} – витрати на врегулювання збитків за видами страхування відповідальності та видами страхування іншими, ніж види страхування відповідальності, відповідно, нараховані у розрахунковому періоді 2;

k_{re} – коефіцієнт ефективності перестраховання;

3) $НЗП_{\Pi}$ – нормативний запас платоспроможності, який визначається з метою дотримання нормативу платоспроможності та достатності капіталу, розрахований станом на 31 грудня попереднього календарного року на підставі додатка 2 до Положення про обов'язкові критерії і нормативи достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій страховика, помножений на коефіцієнт зміни резервів збитків $k_{рез}$, який рівний меншій з наступних величин:

1;

$$\frac{RBNS_K - RBNS_K^{re} + IBNR_K - IBNR_K^{re}}{RBNS_{\Pi.p.} - RBNS_{\Pi.p.}^{re} + IBNR_{\Pi.p.} - IBNR_{\Pi.p.}^{re}}$$

де $RBNS_K, RBNS_{\Pi.p.}$ – розмір резерву заявлених, але не виплачених збитків, на кінець розрахункового періоду 1 та 31 грудня попереднього календарного року відповідно з урахуванням включених до цього резерву витрат на врегулювання збитків;

$IBNR_K, IBNR_{\Pi.p.}$ – розмір резерву збитків, які виникли, але не заявлені, на кінець розрахункового періоду 1 та 31 грудня попереднього календарного року відповідно з урахуванням включених до цього резерву витрат на врегулювання збитків;

$RBNS_K^{re}, RBNS_{\Pi.p.}^{re}$ – права вимоги до перестраховиків у резерві заявлених, але не виплачених збитків, на кінець розрахункового періоду 1 та 31 грудня попереднього календарного року відповідно;

$IBNR_K^{re}, IBNR_{\Pi.p.}^{re}$ – права вимоги до перестраховиків у резерві збитків, які виникли, але не заявлені, на кінець розрахункового періоду 1 та 31 грудня попереднього календарного року відповідно.